

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 16.7.2008
SEC(2008) 2116

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó
követelmények megállapításának kereteiről**

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

{COM(2008) 399 végleges}
{SEC(2008) 2115}

ÖSSZEFOGLALÁS

Ez a hatásvizsgálat az energiafelhasználó termékekre vonatkozó környezetbarát tervezésről szóló irányelv¹ módosítására irányuló javaslatot kíséri. A környezetbarát tervezésről szóló irányelv módosítása a fenntartható fogyasztásra és termelésre és a fenntartható iparpolitikára (SCP/SIP) vonatkozó cselekvési tervben lefektetett célok egyike, ami a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság, a Környezetvédelmi Főigazgatóság és az Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság közös kezdeményezése. Az SCP/SIP-kezdeményezés legfontosabb elemét az integrált termékpolitika jelenti. A környezetbarát tervezésről szóló irányelv a cselekvési terv egyik meghatározó alapköve.

A hatályos környezetbarát tervezésről szóló irányelv kizárólag az energiafelhasználó termékekre (a szállítási eszközök kivételével) vonatkozik. Ebből az okból, valamint mivel az önszabályozási mechanizmus nem jelent valós alternatívát, az irányelv lehetővé teszi, hogy a termékekre kötelező minimumkövetelményeket vezessenek be, az életciklusa alatt legkisebb költségáfordítást igénylő termék környezetvédelmi teljesítményét alapul véve. Az irányelv ezen felül számos kritériumot és védzáradékot is tartalmaz, így a minimumkövetelmények felállításánál figyelembe veszik a versenyképességet és a szociális szempontokat is. Ez biztosítja, hogy a környezetvédelmi teljesítmény fokozása egyben költséghatékony is. A termékek beszerzési ára rövid távon növekedhet, mindez azonban a termékek életciklusa alatt – a megnövelt energiahatékonyságnak köszönhető kisebb üzemeltetési költségek miatt – bőven megtérül.

Ugyanakkor a fent említett cselekvési tervhez készült hatásvizsgálat azt mutatta, hogy a környezetbarát tervezésről szóló irányelv hatályának szűk kerete jelentősen korlátozza az Európai Unió integrált termékpolitikájának lehetséges pozitív hatásait. Ez a hatásvizsgálati jelentés ennél fogva megvizsgálja, hogy ki lehet-e terjeszteni a környezetbarát tervezésről szóló irányelv hatályát, ha igen, milyen mértékben és milyen lehetséges hatások mellett. A jelentésnek ennél fogva az a célja, hogy tájékoztatást nyújtson a politikai döntéshozók számára a kiterjesztés lehetséges mértékéről.

Ennek során három lehetőség közül lehet választani:

- (1) az irányelv hatályának változatlan fenntartása, ezáltal az kizárólag az energiafelhasználó termékekre vonatkozik,
- (2) az irányelv hatályának kiterjesztése az energiafelhasználó termékeken túl, megtartva a közlekedési eszközökre jelenleg is érvényben lévő kizárást, illetve
- (3) az irányelv hatályának kiterjesztése az energiafelhasználó termékeken túl, többek között a közlekedési eszközökre is.

A környezetbarát tervezésről szóló irányelv egy keretirányelv, így hatályának megváltoztatása nem lenne közvetlen hatással a termékekre. Környezeti, társadalmi és gazdasági hatásai kapcsolatban vannak bizonyos termékcsoportokra vonatkozó végrehajtási intézkedésekkel. Ezeket a végrehajtási intézkedéseket a Bizottság fogadta el, ellenőrzéssel történő bizottsági szabályozási eljárás keretében. A végrehajtási intézkedések elfogadását megelőzően a

---

¹ A 2005/32/EK irányelv.

Bizottság hivatalos konzultációt folytat az érdekelt felekkel, és a bizottsági szolgálatok külön hatásvizsgálatot készítenek. A jelentésben megemlített hatások csak szemléltető jellegűek, és azt mutatják, milyen hatással lehetnek a végrehajtási intézkedések a termékekre a különböző opciók függvényében. Továbbá ezek a hatások csak hosszú távon valósulnának meg, mivel a végrehajtási intézkedéseket termékenként és alapos vizsgálati eljárást követően fogadják el.

Az opciók elemzésénél számos szempont érvényesül. Elsőként a környezeti hatások képezik vizsgálat tárgyát, tág termék kategóriákat véve. Ezt követi annak vizsgálata, hogy léteznek-e átfedések a környezetbarát tervezésről szóló irányelv és a környezeti hatásokat vizsgáló hatályos jogszabályok között. Legvégül az egyes opciókkal járó lehetséges pozitív környezetvédelmi hatás, valamint a gazdasági és társadalmi hatások értékelése következik.

A rendelkezésre álló adatok elemzése azt mutatja, hogy a környezeti hatások jelentősen csökkenthetők, ami egyben gazdasági megtakarítással is jár az üzleti szereplők és a végfelhasználók számára. Általánosságban kijelenthető, hogy a lehetséges előnyök annál jelentősebbek, minél több termékre terjed ki a végrehajtási intézkedések hatásköre.

Ugyan az lenne a legelőnyösebb, ha az irányelv hatálya valamennyi termékre kiterjedne (3. opció), a jelentés értelmében a környezetbarát tervezésről szóló irányelv nem helyettesíti a típusjövahagyási rendszert, mivel a közlekedési ágazatot érintő lehetséges előnyök nagyrészt a megalkotás alatt álló jogszabályoknak – például autók CO₂-kibocsátásáról és az új Euro-szabványokról szóló jogszabályoknak – tulajdoníthatók. A 2. lehetőség körében megvizsgált termékek esetében a költséghatékony módon elérhető jelentős környezeti hatás az energiával kapcsolatos termékekből származna, többek között az építési termékekből és a vízhasználó termékekből. Emellett számos más termékcsoport is nagy lehetőséget rejt magában az új, költségkímélő megoldások terén, aminek hatása a Labouze 2003- és az EIPRO-tanulmány tanúsága szerint kiemelt jelentőségű az alábbi termékek esetében: mosó/tisztítószer, lábbelik/bőrárak, élelmiszerek, nyomtatott termékek (könyvek, újságok, napilapok), egészségügyi papír, ágybetétek, elemek és játékok. A Bizottság jelenleg több tanulmányt is folytat e termékek környezeti hatásáról és fejlődési potenciáljáról. További kutatásokkal a beton/cement, az acél, az alumínium, a műanyag és további fontos anyagok felhasználását is meg lehetne vizsgálni a környezeti és gazdasági fenntarthatóság szempontjából. Ezen termékcsoportok és anyagok csak példaként lettek felsorolva.

Az 1. illetve a 2. opció költségeit és előnyeit tárgyaló átvilágító elemzés azt mutatja, hogy a kezdeti költségek nagyrészt a termék fajtájától, sőt egyazon terméktípuson belül annak alkategóriáitól is függenek. A szemléltetett esetekben az elemzés azt mutatta, hogy a minimumkövetelményeknek megfelelő termékek mennyiségének növekedésével a tiszta haszon idővel ugyanúgy növekszik.

Az irányelv hatályának kiterjesztése lehetővé tenné, hogy végrehajtási intézkedések kerüljenek bevezetésre azokra a nem energiafelhasználó termékekre, amelyek a környezeti teljesítmény tekintetében a legnagyobb fejlődési potenciált hordozzák magukban, és egyúttal a használat alatti legnagyobb megtakarításhoz vezetnek. A jelenlegi irányelv hatálya az energiafelhasználó termékekre korlátozódik, így keretében nem feltétlenül lehetne mindezt megvalósítani. A hatásvizsgálatokhoz, amelyeket valamennyi végrehajtási intézkedéshez külön kell elkészíteni, részletesebb elemzések szükségesek.

A vizsgálat jelen szakaszában a meglévő bizonyítékok alapján a Bizottság az irányelv hatályának az energiával kapcsolatos termékekre való kiterjesztését javasolja. Ellenben az irányelv hatályának a közlekedési eszközökre való kiterjesztése csak kis mértékű haszonnal

járna. Ugyan komoly arra utaló jelek vannak, hogy az irányelv hatályának további termékekre történő kiterjesztése jelentős pozitív hatással járna, azonban ajánlatos lenne további vizsgálatokat és értékeléseket végezni azon lehetőséggel kapcsolatban, hogy az irányelv hatálya egy jövőbeli felülvizsgálat függvényében a nem energiafelhasználó termékekre is kiterjedjen-e.